

### Příklad dobré praxe

#### Rozlišení věty jednoduché a souvětí

#### Aktivita: zvýrazňování přísudků

*Žák dostane text a má za úkol zvýraznit všechny přísudky. Následně aplikuje jednoduché pravidlo: jeden zvýrazněný přísudek = věta jednoduchá, dva a více zvýrazněných přísudků = souvětí. Pro začátek je lepší od sebe věty psát dále (třeba každou na jeden řádek), aby nesplývaly, později je můžeme spojit do jednoho odstavce, aby se nacvičila i orientace v textu. Zvýraznění slov odbourává zmatení z délky vět.*

#### Příklad pro další použití:

1)

Nová herní konzole stojí strašně moc peněz.

Chtěl jsem hrát online, ale vypadl nám doma internet, tak jsem si šel zaběhat.

Náš kapitán včera vstřelil rozhodující gól zápasu.

Algoritmus na TikToku mi neustále nabízí stejná videa.

Slavný streamer vybral peníze na charitativní účely.

Když vyjde nová aktualizace, celá hra se obvykle seká.

V sobotu půjdeme s klukama ven na skateboard.

Musím se rychle nasvačit, protože za chvíli mi začíná trénink.

Věděl jsem, že ten zápas prohrájeme, i když jsme bojovali až do konce.

2)

Včera konečně vyšel dlouho očekávaný update na moji nejoblíbenější hru.

Okamžitě jsem zapnul počítač, protože jsem nechtěl ztratit ani minutu. Vývojáři kompletně předělali grafiku celého herního světa. Nové textury vypadají naprosto fantasticky. Moje stará grafická karta ale hrozně hučí a nestíhá hru plynule načítat. Budu muset brigádou vydělat nějaké peníze na nový hardware. Snad mi s tím pomůžou i rodiče, až uvidí moje vysvědčení.

## Řešení:

1)

Nová herní konzole **stojí** strašně moc peněz. **věta jednoduchá**

**Chtěl jsem** hrát online, ale **vypadl** nám doma internet, tak **jsem** si **šel** zaběhat.  
**souvětí**

Náš kapitán včera **vstřelil** rozhodující gól zápasu. **věta jednoduchá**

Algoritmus na TikToku mi neustále **nabízí** stejná videa. **věta jednoduchá**

Slavný streamer **vybral** peníze na charitativní účely. **věta jednoduchá**

Když **vyjde** nová aktualizace, celá hra se obvykle **seká**. **souvětí**

V sobotu **půjdeme** s klukama ven na skateboard. **věta jednoduchá**

**Musím se** rychle **nasvačit**, protože za chvíli mi **začíná** trénink. **souvětí**

**Věděl jsem**, že ten zápas **prohrajeme**, i když **jsme bojovali** až do konce.  
**souvětí**

2)

Včera konečně **vyšel** dlouho očekávaný update na moji nejoblíbenější hru (**VJ**).

Okamžitě **jsem zapnul** počítač, protože **jsem nechtěl ztratit** ani minutu (**S**).

Vývojáři kompletně **předělali** grafiku celého herního světa (**VJ**). Nové textury **vypadají** naprosto fantasticky (**VJ**). Moje stará grafická karta ale hrozně **hučí** a **nestíhá** hru plynule načítat (**S**). **Budu muset** brigádou **vydělat** nějaké peníze na nový hardware (**VJ**). Snad mi s tím **pomůžou** i rodiče, až **uvidí** moje vysvědčení (**S**).

červenou barvou jsou zvýrazněny přísudky, modrou druhy vět

V pokročilejších stádiích můžeme použít věty i k procvičení poměrů mezi větami:

Chtěl jsem hrát online, **ale** vypadl nám doma internet, **tak** jsem si šel zaběhat.  
**odporovací a důsledkový**

Moje stará grafická karta ale hrozně hučí **a** nestíhá hru plynule načítat.  
**slučovací**

### Poznámka:

Toto cvičení není tak kreativní, ale i tak jsem se rozhodla ho použít, protože mému žákovi pomohlo. Je spíše pro žáky, kteří se nechtějí účastnit herních aktivit. Já konkrétně doučovala patnáctiletého chlapce, který (vzhledem k pubertě a jeho celkové neochotě učit se) nechtěl většinu úkolů plnit a máločím jsem ho zaujala. Proto jsem zvolila takovou variantu, která sice není nejkreativnější, ale má efekt. Zvýrazňování barvami může pomoci žákovi s dyslexií a poruchou pozornosti s orientací v textu. Cíl mé aktivity byl splněn, chlapec pochopil rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím. Před plněním aktivity se doporučuji ujistit, zda žák vůbec dokáže určit přísudek, to byl v našem případě asi ten největší problém.